

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради
Освітня програма	26175 Психологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	053 Психологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

23.11.2020 р.

Справа № 0948/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" у складі:

Шаульська Лариса Володимирівна – головуючий,

Величко Олександр Петрович,

Вершиніна Дарина Миколаївна,

Жарова Любов Валеріївна,

Ігнатюк Анжела Іванівна,

Кужелєв Михайло Олександрович,

Ларіонов Станіслав Олександрович,

Оксамитна Світлана Миколаївна,

Фалько Наталя Миколаївна,

Фісун Олександр Анатолійович,

за участі запрошених осіб:

Проскурняк Олена Ігорівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	26175
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Часткова невідповідність. Мета ОП сформульована широко, що унеможливорює виявлення її унікальності. Аналіз ПРН і ОК дає змогу переконатись, що ОП спрямована на підготовку: 1) викладача ЗВО (ПРН3, 10, 18); 2) дитячого корекційного психолога (ПРН4); 3) психолога-тренера (ПРН5, 11); 4) організаційного психолога (ПРН6, 8, 13).

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Позитивною практикою є оприлюднення на сайті ЗВО пропозицій роботодавців до ОП, а також їх відгуків про випусників

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Часткова невідповідність. Погоджуємось із зауваженням ЕГ про те, що ПРН 13 «Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності», передбачений стандартом вищої освіти, в ОП не знайшов свого відображення.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Часткова невідповідність. Є підстави вважати, що ОК в своїй сукупності не повною мірою дають можливість досягти заявлених ПРН з огляду на такі аргументи: 1. З наявної в ОП структурно-логічної схеми неможливо встановити, чи являють ОК логічну і послідовну систему, адже структурно-логічні зв'язки між ними не зазначені. 2. Деякі ОК (5 із 9 обов'язкових навчальних дисциплін) є гібридами дисциплін, які традиційно викладаються окремо або не пов'язані між собою предметними зв'язками. Таким чином відбувається спроба охопити РН, які не забезпечені відповідною кількістю кредитів (наприклад, ОК ППОз "Прикладні тренінгові технології. Методика викладання психології" має обсяг 3,5 кредитів, на кожну з складових - 1,75 кредитів, хоча це - різні дисципліни). Серед інших подібних ОК «Філософія освіти. Правові основи діяльності вищої школи», «Теоретико-методологічні проблеми психології та організація наукових досліджень», «Теорія і практика психодіагностики та психокорекції. Психологічна реабілітація», «Прикладні тренінгові технології. Методика викладання психології», «Психологія менеджменту. Паблік рілейшинз». В деяких таких ОК відбувається механічне злиття на рівні списку джерел (наприклад, в РПНД "Прикладні тренінгові технології. Методика викладання психології" є два списки літератури, окремі для методики викладання і тренінгових технологій). 3. Викликає сумніви послідовність вивчення ОК, наприклад, «Психологія особистості» - у останньому семестрі, хоча має бути на самому початку, адже особистість – об'єкт вивчення і впливу у решті ОК психологічного спрямування. «Теорія і практика психодіагностики та психокорекції. Психологічна реабілітація» викладається у 1-2 семестрах, хоча практика у реабілітаційних центрах, яка логічно її підсумовує – у першому семестрі. Серед вибіркового ОК – наприклад, «Психологічні технології ведення переговорів» (1 рік), «Психологія спілкування» (2 рік). 4. Такий важливий аспект роботи психолога як психологічне консультування, хоча і зазначений в ОП (у меті, ключових словах, посадах працевлаштування, компетентностях, ПРН), але не має відповідного обов'язкового ОК (навчальна дисципліна «Психологічне консультування та основи психотерапії» є вибірковою). 5. В структурі ОП в розділі "Дисципліни професійної підготовки" ПП 06 "Курсова робота (Теоретико-методологічні проблеми психології)" не є самостійною навчальною дисципліною. На сайті ЗВО РПНД/силабус для неї відсутній. У самоаналізі надані методичні матеріали 2012 року видання, які є загальними правилами оформлення курсових, рефератів, дипломних робіт для ЗВО в цілому, і не конкретизують ПРН для цієї ОП.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Часткова невідповідність. Погоджуємось із зауваженням ЕГ відносно недосконалості процедури забезпечення вільного вибору ОК: «...Формулювання п.2.2.1. Положення про дисципліни вільного вибору студента обмежує право вибору студентом дисциплін циклу загальної підготовки – вибір треба робити із складеного кафедрою переліку. При цьому не враховується, що студент може мати бажання для своєї загальної підготовки обрати дисципліну, що пропонується як дисципліна загальної підготовки іншої спеціальності. Формулювання п. 2.2.3 не передбачає оприлюднення переліку вибіркового дисциплін на сайті ЗВО. На с. 4 Положення про дисципліни вільного вибору студента окреслюється проблема конструювання розкладу з урахуванням вибіркового дисциплін, але не прописується механізм чи рекомендації до його розробки».

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Помітною є виражена практична спрямованість ОП, яка забезпечується зокрема значним обсягом і різноманітним практик (30 кредитів, або 45% від обсягу обов'язкових ОК): “пробні заняття у ЗВО”, “психологічна практика в реабілітаційних центрах”, “навчальна практика з організації професійної діяльності”, “асистентська практика”, “науково-дослідна практика з підготовкою кваліфікаційної роботи”. У зв'язку з недостатньо чітким формулюванням мети і фокусу ОП, така різноманітність здається надмірною.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Не погоджуємось із зауваженнями ЕГ, відносно того, що на фокус-групі здобувачі не змогли проявити соціальні навички при відповідях на питання. Сама ОП передбачає набуття соціальних навичок, які відповідають заявленим цілям.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Часткова невідповідність. Погоджуємось із ЕГ, що визначені правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не є повною мірою чіткими і зрозумілими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Часткова невідповідність. 1. Не у всіх представлених силабусах/РПНД ОК наведена чітка і зрозуміла інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання. Як правило, прописаний розподіл балів за окремими темами під час поточного контролю, але форми проведення заліку/екзамену не вказані (усно чи письмово, кількість питань у білетах,

співвідношення балів за кожне питання, критерії оцінювання відповіді тощо). Не зрозуміло, як відбувається підсумковий контроль під час дистанційного навчання, у робочих навчальних програмах – тільки перелік питань до заліку/екзамену. 2. Не всі силабуси/РПНД представлені на сайті ЗВО (відсутні ОК "Психологія особистості", "Курсова робота"). 3. На сайті ЗВО для деяких ОК представлені і силабуси і РПНД, що є дублюванням праці викладачів, ускладнює сприйняття інформації здобувачами.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Науково-дослідна практика з підготовкою кваліфікаційної роботи забезпечена відповідними методичними рекомендаціями. В них є критерії розрахунку балів, серед яких 40% не відносяться власне до НДР («Участь у настановчій та підсумковій конференціях. Підготовка звітної документації», «Ведення і оформлення щоденника науково-дослідної практики», «Ознайомлення з нормативно-правовою документацією кафедри та складання її переліку за рубриками», «Відвідування засідання кафедри та подання пропозицій до розглядуваних питань», «Відвідування публічного захисту дисертаційного дослідження у спецраді ЗВО (або передзахисту) та оформлення опису процедури захисту», «Виконання доручень викладачів кафедри»). Таким чином, за саму науково-дослідну роботу можна одержати тільки 60% оцінки (Складання бібліографії для магістерської роботи, Підготовка рукопису тез (статті) для публікації, Розроблення детального плану магістерської роботи, Участь у науково-практичній конференції (семінарі). Подання анотованого опису виступу доповідачів і резолюції конференції). Рекомендовано переглянути розподіл балів за цим ОК.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Часткова невідповідність. У звіті ЕГ: «...перегляду підлягають як теми дисципліни, так і питання, що виносяться на розгляд під час занять чи самостійної роботи, так і список рекомендованих джерел. Вибірковий порівняльний аналіз робочих програм дисциплін 2019 (надані за запитом ЕГ) та 2020 року підтвердив наявність таких оновлень». Насправді, списки рекомендованих джерел до обов'язкових ОК свідчать про те, що не всі вони не оновлювались з метою відображення сучасного стану розвитку вітчизняної і міжнародної науки. Вибірково перевірені ОК також не спираються на наукові розробки їх розробників. Зокрема: «Робота практичного психолога з людьми з особливими потребами», 25 базових джерел, з них усі – російськомовні, 1982-1998 років видавництва; «Психологія менеджменту. Паблік рілейшнз», 110 джерел, 2001-2011 років видавництва; «Прикладні тренінгові технології. Методика викладання психології», з 43 обов'язкових джерел по тренінговим технологіям тільки 3 вітчизняні, решта – російськомовні, 2001-2010 років видавництва, 54 обов'язкових джерел по методиці викладання психології 1991-2009 років видавництва, жодного – іноземного; «Теорія і практика психодіагностики та психокорекції. Психологічна реабілітація», 31 джерело, з них 3 – вітчизняні, решта – російськомовні, 1980-2009 років видавництва, жодного – іноземного.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Часткова невідповідність. Викладання і наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО, однак здобувачі вищої освіти не залучені до міжнародних освітніх чи наукових проєктів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Часткова невідповідність. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти не оприлюднюються заздалегідь. У перевірених РПНД з обов'язкових ОК, як правило тільки зазначено форму підсумкового контролю і питання, що на нього виносяться. Завдання і критерії їх оцінювання до окремих тем повністю відсутні у ОК «Теорія і практика психодіагностики і психокорекції. Психологічна реабілітація», «Теоретико-методологічні проблеми психології та організація наукових досліджень», «Психологія особистості» У решті ОК – є завдання до самостійної роботи за темами, але відсутні вказівки з їх виконання і оформлення, критерії оцінювання і розподіл балів.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Часткова невідповідність. Форми атестації здобувачів відповідають стандарту, це захист кваліфікаційної роботи і кваліфікаційний екзамен. Проте зміст Атестаційного екзамену є таким, що не відповідає вимогам Стандарту (від

24.04.2019 р. № 564), адже "Атестаційний екзамен за спеціальністю повинен перевіряти досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньої програмою", а розробники ОП виокремлюють тільки такі дисципліни, як "Психологія особистості", "Педагогіка вищої школи", "Психологія вищої школи". В межах цих трьох ОК не можна охопити всі ПРН, зазначені в ОП. Зміст Атестаційного екзамену складають 2 теоретичних питання із зазначених дисциплін, і одне - практичне завдання "Педагогічна задача", що тільки опосередковано відноситься до психології.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Часткова невідповідність. В Положенні про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських та інших робіт на наявність плагіату (http://www.hgpa.kharkov.com/wpcontent/uploads/2019/normatyvni/pologennya_plagiat.pdf) зазначено, що показник оригінальності тексту 60-70% для магістерських дипломних робіт, монографій і рукописів наукових статей є задовільним, більше 70% - високим. Для ГЕР сумнівним виглядає можливість допуску до захисту кваліфікаційної роботи із 30% текстових запозичень без будь-яких додаткових вивчень та обговорень їх тексту. Інструкція (додаток 1 згаданого положення) передбачає перевірку дипломної роботи засобами "онлайн сервісів пошуку плагіату", після перевірки робота або допускається до захисту, або повертається на переробку, тобто відсутній порядок поводження із кваліфікаційними роботами, де виявлено значний відсоток текстових запозичень, а також не визначений порядок притягнення їх авторів до відповідальності. В сукупності це свідчить про недостатню сформованість політики щодо забезпечення академічної доброчесності в ЗВО.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Погоджуємось із зауваженням ЕГ, відносно необхідності посилення відповідності тематики наукових публікацій викладачів тим навчальним дисциплінам, які вони викладають.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Повна невідповідність. На сайті ЗВО відсутній сертифікат про попередню (умовну) акредитацію ОП, експертний висновок відповідної ГЕР, звіт експертної групи, що є порушенням п. III.8 Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. За результатами попередньої акредитації ГЕР було висловлено 14 рекомендацій, не на всі з яких ЗВО відреагувало: 1. "Здійснити порівняльний аналіз ОП з практиками аналогічних освітніх програм навчальних закладів інших країн". У відомостях СО наведено перелік закладів і програм, досвід яких враховано, але не зазначено, у чому конкретно. 2. "Окреслити в ОП процедуру вибору дисциплін". В ОП 2020 така процедура не охарактеризована. У відомостях СО зазначено, що ця інформація з'явилась у положенні «Про організацію освітнього процесу». 3. "Обґрунтувати в ОП зміст практичної підготовки, яка в навчальному плані відображена як чотири види практики". В ОП 2018 - ПП.10 "Психологічна практика" (12,5 кредитів), в ОП 2020 - 5 практик (30 кредитів). Обґрунтування таких змін ЗВО у відомостях СО не надає. 4. "Здійснити процедуру перегляду ОП щодо відповідності затвердженому стандарту". Щодо заходів реагування на цю рекомендацію, інформації у відомостях СО немає. В поточній версії ОП недостатньою мірою відображено формування консультативної компетентності психолога; зміст кваліфікаційного екзамену тільки частково охоплює РН зі стандарту та ОП. 5. "Опитування роботодавців проводити після проходження студентами виробничої практики". Пояснення у відомостях СО не надано. ГЕР констатує, що з часу попередньої акредитації відбулись істотні зміни у переліку ОК, практик і розподілі часу на них. В ОП 2018 року обсяг навчальних дисциплін - 42 кредити (64,6% від обов'язкових ОК), практик - 12,5 кредитів (19,2%). Перелік навчальних дисциплін виглядав "класичним", кожна з них мала усталені в психології предмет, завдання, зміст. В ОП 2020 навчальних дисциплін - 31 кредит (46,3%), практик - 30 кредитів (44,8%). Переважну частину ОК об'єднано, створено "гібриди", сумісність яких в межах одного ОК не доведена. Це викликає сумніви у тому, що це дійсно - окремі ОК, а не спроба поєднати різні навчальні дисципліни щоб "вкластись" в обсяг мінімум 3 кредити (див. критерій 2). Підстав і обґрунтування для таких серйозних змін ЗВО не наводить, відповідної рекомендації під час попередньої акредитації не було. Впродовж 2019-2020рр відбулось практично повне оновлення переліку ОК, проте зміст ОК залишився без змін навіть на рівні рекомендованих джерел (див. критерій 4), що є свідомим відсутності належної координації та контролю з боку внутрішньої системи забезпечення якості. На підставі сукупності зазначених фактів ГЕР робить узагальнений висновок: протягом року після попередньої акредитації ЗВО не продемонстрував спроможності внутрішньої системи забезпечення якості забезпечити адекватну реакцію на виявлені недоліки та удосконалити ОП.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Сфокусувати мету ОП, визначивши її унікальність. Привести РН у відповідність до визначеної мети.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Внести зміни до ОП, урахувавши всі ПРН зі стандарту вищої освіти, зокрема ПРН 13 «Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності». 2. Переглянути структурно-логічну схему ОК і практик, а також послідовність вивчення ОК. 3. Збільшити обсяг освітніх компонентів, які максимально забезпечують досягнення ПРН. 4. Внести до ОП ОК, спрямований на набуття компетентності

психологічного консультування, у відповідності до стандарту вищої освіти і цілей ОП. 5. В ОП змінити назви «Державна атестація» і «Державний екзамен», щоб уникнути введення в оману здобувачів відносно цього заходу.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Визначити чіткі і зрозумілі правила визнання результатів навчання, одержаних в неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Оновити зміст навчальних дисциплін, урахувавши сучасні досягнення вітчизняної і закордонної психології, а також наукові розробки НПП, що їх викладають. 2. Мотивувати магістрантів до участі у програмах академічної мобільності, міжнародної освітньої і наукової діяльності. 3. Забезпечити оприлюднення на веб-сайті ЗВО інформації відносно повного переліку ОК, що передбачені ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Внести зміни до робочих програм/силабусів ОК, окреслити чіткі і зрозумілі критерії і порядок оцінювання під час поточного та підсумкового контролю. 2. Забезпечити спрямування засобів діагностики та систем оцінювання на вимірювання ступеню досягнення РН та ПРН. 3. Скоригувати критерії оцінювання науково-дослідної практики з підготовкою кваліфікаційної роботи, прибрати ті, що не відносяться до науково-дослідної діяльності. 4. В ОП змінити назву «Державна атестація» і «Державний екзамен», щоб уникнути введення в оману здобувачів відносно цього заходу. 5. Переглянути зміст атестаційного екзамену, привести його у відповідність вимогам стандарту вищої освіти. 6. Скоригувати програму атестаційного екзамену у відповідності до стандарту вищої освіти. 7. Визначити політику забезпечення академічної доброчесності в частині прийняття рішень за фактами виявлення текстових запозичень у кваліфікаційних роботах.

Критерій 6. Людські ресурси

Розробити та впровадити політику конкурсного відбору і мотивування викладачів на основі оцінювання ступеню відповідності академічної та професійної кваліфікації навчальним дисциплінам, які вони викладають.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Поповнювати фонд бібліотеки ЗВО більш різноманітною фаховою літературою з психології українських та закордонних дослідників. 2. Розглянути можливість створення лабораторії для здійснення науково-дослідної роботи викладачів зі здобувачами. 3. Представити на сайті ЗВО інформацію про наявні гуртки та секції, зміст їх занять, розклад роботи.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Оприлюднити на веб-сайті ЗВО документи попередньої акредитації ОП у відповідності до п. III.8 Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. 2. Удосконалити зміст анкет для випускників, зокрема щодо задоволеності методами навчання і викладання. 3. Забезпечити ефективні механізми виявлення та усунення недоліків на ОП під час внутрішнього моніторингу її якості, а також процедури реагування на недоліки, виявлені при зовнішньому оцінюванні якості, зокрема за підсумками акредитацій.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Забезпечити доступ зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів до результатів акредитаційних експертиз, проведених у ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ШАУЛЬСЬКА ЛАРИСА ВОЛОДИМИРІВНА